

Departaments de Filologia Espanyola i Filologia Catalana

Professores:

Llengua catalana: Anna Gavarró (B11/250; tel. 93-581-23-60)

Llengua castellana: Margarita Freixas (B11/232, tel. 93-581-23-41)

OBJECTIUS

Proporcionar els coneixements bàsics sobre l'estructura fonètica, fonològica, morfològica, sintàctica i lèxica del castellà i del català.

Adquirir l'habilitat de diferenciar els aspectes propis de la llengua escrita i normativa, enfront dels de la llengua espontània i col·loquial i donar una idea bàsica de la variació interna de cada llengua.

Capacitar l'alumne per a l'anàlisi gramatical bàsica de la parla normal i de la parla patològica.

TEMARI

1. Descripció de la fonètica i la fonologia del castellà i del català:

- 1.1. La representació gràfica, fonètica i fonològica.
- 1.2. L'estructura fonètica: caracterització articulatòria i acústica de les vocals i de les consonants.
- 1.3. L'estructura fonològica.
- 1.4. Els elements suprasegmentals: l'accent i l'entonació.
- 1.5. Els principals processos fonològics.

2. Descripció del sistema lèxic del castellà i del català:

- 2.1. Les unitats del lèxic: paraules, morfemes i unitats fraseològiques.
- 2.2. La competència lèxica: el lèxic i les característiques de les entrades lèxiques (fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques).
- 2.3. La flexió nominal i la flexió verbal.
- 2.4. La formació de mots: derivació i composició.

3. Descripció de la sintaxi del castellà i del català:

- 3.1. Predicat i arguments. Predicació verbal i no verbal. Funcions semàntiques.

Tipus de verbs.

- 3.2. Categories sintàctiques i funcions sintàctiques. Estructura dels sintagmes.

Estructura de la frase. El subjecte i les llengües de subjecte nul.

3.3. La modalitat; la interrogació i la negació. L'ordre sintàctic marcat. La subordinació.

*Es preveu que l'explicació de cadascun dels tres temes exposats ocupi una tercera part de les classes teòriques.

PRÀCTIQUES

OBJECTIUS

Aconseguir que l'alumne assoleixi un domini dels alfabet fonètics i fonològics del castellà i del català, així com una competència adequada en la descripció de les característiques fonètiques d'enunciats orals: detectar processos fonètics i analitzar els elements suprasegmentals. Capacitar l'alumne per tal que identifiqui correctament els diferents tipus d'unitats lèxiques i en descrigui les seves característiques morfològiques. Fer possible que l'alumne reconegui les principals unitats sintàctiques i descrigui l'estructura de frases simples i complexes.

CONTINGUT DE LES PRÀCTIQUES

Les pràctiques es destinaran a exercitar l'alumne en les tècniques d'anàlisi fonètica, morfològica i sintàctica d'enunciats orals i escrits de parlants amb una competència estàndard del castellà i del català, així com de parlants amb pertorbacions del llenguatge. A cadascun dels temes del programa li corresponen tres hores de pràctiques. L'alumne haurà de lliurar obligatòriament dos dels exercicis proposats pel docent en les pràctiques: un a l'entorn dels sistemes fonètics i fonològics del castellà i del català, un altre a l'entorn de l'estructura lèxica i els aspectes sintàctics. La data de lliurament dels treballs la fixaran els docents a l'inici de curs.

I. AVALUACIÓ

- Examen final amb preguntes de caire teòric i exercicis pràctics d'anàlisi.
- La valoració dels tres exercicis de pràctiques lliurats pels alumnes podrà pujar o baixar la qualificació final de l'assignatura.

S'exigiran coneixements normatius de cada llengua; es penalitzaran les incorreccions. Tots els alumnes s'avaluaran tant en català com en castellà.
--

BIBLIOGRAFIA

0. Bibliografia general

- Gramàtiques

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (1999), *Gramática descriptiva de la lengua española*, dir. BOSQUE, I. y DEMONTE, V., Espasa-Calpe, Madrid.
SOLÀ, J. et al. (eds.) (2002), *Gramàtica del català contemporani*, Empúries, Barcelona.

· **Diccionaris**

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (1995) *Diccionari de la llengua catalana*, Edicions 3 i 4, Edicions 62, Editorial Moll, Enciclopèdia Catalana, Publ. de l'Abadia de Montserrat, Barcelona/Palma de Mallorca/València.
REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (2001) *Diccionario de la lengua española*, 22ª edició, Espasa-Calpe, Madrid.

1. Bibliografia específica

· **Fonètica i fonologia**

BONET, E. – LLORET, M.R (1998) *Fonologia catalana*, Ariel, Barcelona.
BONET, E., LLORET, M.R. i MASCARÓ, J. (1997) *Manual de transcripció fonètica*, Publicacions de la UAB, Bellaterra.
CONTRERAS, H. – LLEÓ, C. (1982) *Aproximación a la fonología generativa: principios teóricos y problemas*, Anagrama, Barcelona, pp. 13-17 i 33-50.
GIL FERNÁNDEZ, J. (1988) *Los sonidos del lenguaje*, Síntesis (Lingüística, Textos de apoyo, 3), Madrid.
NAVARRO TOMÁS, T. (1918) *Manual de pronunciación española*, CSIC, Madrid; 21^a ed., 1982.
RECASENS, D. (1993) *Fonètica i fonologia catalanes*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

· **Lexicologia i morfologia**

ALMELA PÉREZ, R. (1999), *Procedimientos de formación de palabras en español*, Ariel, Barcelona.
BOSQUE, I. (1982) “La morfología”, en ABAD – GARCÍA BERRIO, edd. (1982) *Introducción a la lingüística*, Alhambra, Madrid, pp. 115-153.
CABRÉ, M.T. – RIGAU, G. (1986), *Lexicologia i semàntica*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
MASCARÓ, J. (1986) *Morfologia*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

· **Sintaxi**

BOSQUE, I. (1989) *Las categorías gramaticales*, Síntesis, Madrid.
FABRA, P. (1956) *Gramàtica catalana*, Teide, Barcelona.
FERNÁNDEZ LAGUNILLA, M. – ANULA, A. (1995) *Sintaxis y cognición. Introducción al conocimiento, el procesamiento y los déficits sintácticos*, Síntesis, Madrid.
HERNANZ, M.L. – BRUCART, J.M. (1987) *La sintaxis, I. Principios teóricos. La oración simple*, Crítica, Barcelona.
RAMOS, J.R. (1992) *Introducció a la sintaxi*, Tàndem, València.

Assignatures de lliure elecció que es recomanen

Pràctiques de llengua oral i escrita espanyola (Filologia Espanyola), Llengua espanyola I, Llengua espanyola II, Llengua espanyola III , Llengua catalana I, Llengua catalana II, Llengua catalana III (Filologia Catalana).